

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ
(22/3/2020)

Σε εορταστική ατμόσφαιρα, μέσα στα άνθη, προβάλλει σήμερα στο κέντρο του ναού ο Τίμιος Σταυρός του Κυρίου. Και όλοι οι πιστοί σπεύδουμε να προσκυνήσουμε τον ζωηφόρον Σταυρόν του Σωτήρος με βαθειά ευλάβεια και ευγνωμοσύνη, για όλα όσα μέχρι τώρα μας έχει προσφέρει και συνεχίζει να μας προσφέρει.

Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως σήμερα. Φθάσαμε στο μέσον ακριβώς της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, μιάς περιόδου νηστείας, ασκήσεως και έντονου πνευματικού αγώνα. Και όπως επεξηγεί το Συναξάριον της ημέρας, προβάλλει σήμερα η Εκκλησία τον ζωοποιόν Σταυρόν, για να μας δώσει "*ἄνεσιν καὶ ἀναψυχὴν*", και να μας ανακουφίσει από τον κόπον της επίπονης πορείας που διανύουμε τις ημέρες αυτές της νηστείας. Όπως εκείνοι, γράφει, που διανύουν μακρύ και δύσκολο δρόμο και έχουν εξαντληθεί από την κόυραση, όταν βρουν μπροστά τους δέντρον "*εὐσκιόφυλλον*" σπεύδουν να καθήσουν στη σκιά του, για να ξεκουραστούν· και αφού αναλάβουν τις δυνάμεις τους συνεχίζουν την υπόλοιπη πορεία τους, έτσι κι εμείς. Έχουμε ανάγκη από την ενίσχυση και τη χάρη, που μας προσφέρει ο Τίμιος Σταυρός, τόσον τις ημέρες αυτές, που αγωνιζόμαστε στο "*Στάδιον τῶν ἀρετῶν*", όσον και σε ολόκληρη τη ζωή μας.

Για τα ευεργετήματα που προσφέρει στους πιστούς ο Σταυρός έχουμε προτυπώσεις στην Παλαιά Διαθήκη.

Ο Ισραηλιτικός λαός σώθηκε από τους Αιγυπτίους, που τους καταδίωκαν, διαβαίνοντας κατά τρόπον θαυμαστόν την Ερυθρά θάλασσα. Πώς; Με δύο κτύπηματα του Μωυσή με τη ράβδο του σε σχήμα σταυρού. Με το πρώτο κτύπημα διαχωρίστηκε η θάλασσα και πέρασαν από μέσα οι Ισραηλίτες. Με το δεύτερο κτύπημα ενώθηκαν τα νερά την ώρα που ο στρατός των Αιγυπτίων περνούσε τη θάλασσα και έτσι οι Ισραηλίτες σώθηκαν (βλέπε Έξοδος, 14,21-30).

Έτσι και οι πιστοί, με τη δύναμη του Τιμίου Σταυρού σωζόμαστε από τους νοητούς εχθρούς που θέλουν να μας κρατούν σκλάβους. Ποιοί είναι αυτοί οι εχθροί, όλοι τους ξέρουμε, αφού καθημερινά τους αντιμετωπίζουμε. Είναι τα πάθη, σαρκικά ή ψυχικά, όπως ο εγωϊσμός, το μίσος, ο θυμός το ψέμμα, η ζηλοφθονία, η κατάκριση, η πλεονεξία και τα παρόμοια, τα οποία επιδιώκουν να κυριαρχήσουν μέσα μας, σε τέτοιο σημείο που κάποτε ο άνθρωπος αισθάνεται αιχμάλωτός τους. Και κάποτε συμβαίνει να αισθάνεται ο άνθρωπος αδύναμος να απαλλαγεί από αυτά. Ακούμε αδελφούς μας να λένε: Το καταλαβαίνω ότι είναι κακό, αλλά δεν μπορώ να κόψω το πάθος μου αυτό! Όμως αν θελήσει ο άνθρωπος να στρέψει ικετευτικά το βλέμμα του με πίστη στον αιματωβαμμένο Σταυρό του Χριστού· αν θυμηθεί ότι ο Χριστός πέθανε πάνω στο Σταυρό και για τη δική του σωτηρία, θα αντλήσει ασφαλώς δύναμη και χάρη στον αγώνα του, και είναι βέβαιο ότι θα νικήσει, όπως και τόσοι άλλοι που το επιχείρησαν. Είναι αναρίθμητα τα παραδείγματα ανθρώπων, που ήσαν αιχμάλωτοι των παθών τους, και με τη χάρη του Σταυρού όχι μόνον τα υπερνίκησαν, αλλά έφθασαν και στην αγιότητα· και τους βλέπουμε στις εικόνες να κρατούν στο χέρι το Σταυρό, ως σύμβολο μαρτυρίου και νίκης!

Ο Σταυρός γαληνεύει τη ζωή μας και μεταβάλλει τις πίκρες της σε γλυκύτητα. Όπως αυτό προτυπώνεται στο γεγονός εκείνο που διαβάζουμε στο βιβλίο της Εξόδου (15,22-25). Περνώντας από την έρημο οι Ισραηλίτες δεν εύρισκαν νερό να πιούν. Στη Μερρά βρήκαν νερό, αλλά ήταν πικρό. Όταν ο Μωυσής, κατ' εντολήν του Θεού έκοψε και έβαλε μέσα στο νερό ένα ξύλο, το νερό μεταβλήθηκε σε γλυκό· έτσι ήπιε όλος ο λαός και ηρέμησε. Ο Σταυρός, προτύπωση του οποίου ήταν εκείνο το ξύλο, εμπνέει την αγάπη, την συγχωρητικότητα, την υπομονή, την ελπίδα και όλες τις αρετές, που μας εξασφαλίζουν την ψυχική γαλήνη και την χαρά του Χριστού στη ζωή μας. "*Ίδού, γάρ, ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλω, τῷ κόσμῳ*", διακηρύττουμε με την αναστάσιμη Ευχή.

Ακόμη ο Σταυρός εξουδετερώνει το δηλητήριο της αμαρτίας, που πασχίζει "ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος" να χύνει στην ψυχή μας. Στην μακρά πορεία τους οι Ισραηλίτες, όταν έφτασαν στην Εδώμ, αντιμετώπισαν τον κίνδυνο να αφανιστούν από τα δηλητηριώδη φίδια που τους δάγκωναν. Όσοι όμως προσέβλεπαν στο χάλκινο φίδι, που είχε στήσει ο Μωυσής σε ένα υψηλό ξύλο, κατ' εντολήν του Θεού, το δηλητήριο δεν τους έβλαπτε (βλέπ. Αριθμ. 21,6-9). Έτσι και κάθε πιστός όταν προσβλέπει με πίστη στον Σταυρόν που έβαψε με το Τίμιον Αίμα Του ο Κύριος, όπως είπε ο ίδιος, "δεν θα χαθεί αλλά θα ζήσει αιώνια" (Ιωάν. 3, 14-15).

Για να περιοριστούμε σε ένα ακόμη ευεργέτημα του Σταυρού, να προσθέσουμε ότι ο Σταυρός του Κυρίου μας είναι το ακατανίκητο όπλο μας κατά του διαβόλου. Και αυτού προτύπωση έχουμε στην στάση του Δανιήλ στον λάκκο των λεόντων (βλ. Δαν.6,18). Όταν ο Δανιήλ βρέθηκε περικυκλωμένος από τα πεινασμένα λιοντάρια, προσευχόμενος, άπλωσε τα χέρια του, που με το σώμα του σχημάτισαν σταυρόν και έμεινε αβλαβής από τα θηρία. Έτσι και ο πιστός με την δύναμη του Σταυρού σώζεται από τον διάβολο, ο οποίος "περιφέρεται σαν το λιοντάρι που βρυχάται ζητώντας κάποιον να καταβροχήσει" (Α' Πέτρου 5,8). "*Κύριε, ὄπλον κατά τοῦ διαβόλου τόν Σταυρόν σου ἡμῖν δέδωκας· φρίττει γάρ καί τρέμει, μη φέρων καθορᾶν αὐτοῦ τήν δύναμιν*" (Αἶνοι 3ος Ἦχος πλ. Δ') ψάλλει η Εκκλησία.

Αδελφοί μου, αφού τόση δύναμη και τόση χάρη μας δίνει ο Τίμιος Σταυρός ας στηριχτούμε επάνω του με πίστη. Στη σκιά του να καταφεύγουμε σε κάθε ανάγκη μας και μαζί με τον υμνωδό ας τον ικετεύσουμε σήμερα, καθώς θα τον προσκυνούμε:

***"Σταυρέ πανσεβάσμιε, καθαγίασον ἡμῶν τάς ψυχάς καί τά σώματα τῇ δυνάμει σου και παντοίας βλάβης ἐναντίων διατήρησον ἀτρώτους τούς εὐσεβῶς προσκυνοῦντας σε"* (Αἶνοι Ἑορτῆς 1ος).**